

deres overordnede eller hvem anden, der kan øve Tryk paa dem, kunne kontrollere, hvem der bliver stemt paa, at de i det hele taget kunne tvinge et Menneſte til at handle mod ſin Overbeviſning, og ſaa vi noget lignende vedtaget i Folketinget, ſaa mangler der kun det ene Led, Landſtinget, og det ſkulde være underligt, om vi ikke kunde tage det med det ſamme. Fra vore Modſtanderes Side, fra Højres Side, raabes der i Preſten og her i Salen ved enhver Lejlighed paa Socialiſternes Tyranni. Der raabes ved enhver Lejlighed paa, hvorledes de ſtakkels Højrearbejdere ikke maa ſaa Lov til at ſtemme, og hvorledes de blive tvungne og mishandlede; naar der ſtadig bliver klynket derover, og vi paa den anden Side fremdrage Ekſempler paa, at vore Meningsfæller blive tvungne til at afvige fra deres Overbeviſning og have ſtor Vanſtelighed ved at bevare deres Overbeviſning, naar Stemningen er ſaaledes fra begge Sider, ſkulde det synes mærkeligt, om vi ikke kunde enes om at fjerne det Miſforhold, ſom er til Stede. Enten maa det være ſaaledes, ſom jeg ſagde før, at der er ſtor Forſkel mellem Ord og Handling, at de Herrer fra den anden Side i Realiteten onſte at bibeholde det nuværende Syſtem, hvor de kunne kontrollere, hvorledes deres Arbejdere ſtemme, men ſamtidig ville ſtaa ſom de, der onſte at gennemføre Fremſkridt, men jeg mener, at vi fra begge Sider bør bidrage til at fjerne det Miſforhold, ſom er til Stede.

Ordføreren for Forſlagsſtillerne (Veth): Den højtærede Indenrigsminister maa uden Tvivl ikke have hørt ſaa noſe, hvad jeg ſagde i mit første Foredrag. Jeg bemærkede i dette blandt andet, at i de andre europæiſke Lande, navnlig ogſaa i England, ſom jo har været vort Forbillede i ſin Tid, havde man opgivet den Maade at ſamle Vælgerne paa eet Sted, og at Kandidaterne talte til Vælgerne; men man lod Afſtemningen ved Valgene foregaa omkring i Kommunerne. Derſom den højtærede Indenrigsminister havde hørt, at jeg havde ſagt det, vilde han ſikkert ikke have ſpurgt mig, om jeg kunde paaviſe noget Sted, hvor det ſandt Sted, ſom her er foreſlaaet, navnlig at man ſkulde bibeholde Afſtemningen paa et fælles Valgſted efter mundtligt Foredrag af Kan-

didaterne. Det ſagde jeg, havde man ingen Steder bibeholdt; jeg maa ſom ſagt antage, at den meget ærede Miniſter har overhørt denne Ytring, ellers havde han ikke ſpurgt mig derom. Den meget ærede Miniſter fandt det ſaa grumme urimeligt, at man først forſøgte en Raaring, og kun naar den ikke blev afgørende, da ſkred til ſkriftlig Afſtemning. Jeg tror ikke at fejle i, at man dog i andre Stater, navnlig i England, om end under andre Former, har noget, der ſvarer dertil. Saa vidt jeg ved — jeg har ikke underſøgt dette ſpecielt, ſaaledes at jeg kan udtale mig med fuldkommen Sikkerhed derom — men jeg tror ikke, jeg fejler, er det ſaaledes, at naar der i England kun er een Kandidat, ſom har meldt ſig i Valgkretsen, afholder man ikke ſkriftlig Afſtemning, men har en anden Maade, hvorpaa man ordner dette Forhold. (Berg: Der er mange Tilfælde her, hvor Raaringen afgør det). Ja, der er mange Tilfælde, hvor Raaringen afgør det, og der er ingen Grund til, navnlig naar det ikke forlanges, ſelv om der er en Modkandidat, at Afſtemningen ſkal ſke ſkriftligt. Den ærede Miniſter fandt en Modſigelse i, at Vælgerne ſkulde møde paa Valgſtedet og først ſtemme ved Haandsoprækning, ved Raaring, ſaaledes at enhver kunde ſe, hvorledes de ſtemte, og ſener ſkulde de, naar det paatrævedes, afgive hemmelig ſkriftlig Afſtemning; deri fandt den ærede Miniſter en Modſætning. Den meget ærede Miniſter har jo ſelv været til Stede, ogſaa ſom Kandidat, ved ſaa mange Folketingsvalg, at han uden Tvivl ſaa godt vil vide, at hvem der under Raaringen rækker Haanden op, det kan ikke kontrolleres paa nogen Maade. Man kan, naar man vil, i Teorien ſige, at det ſaa ikke er nogen hemmelig Afſtemning. Enhver kan ſe, hvem der rækker Hænderne op; men det er netop det, ſom man ikke kan ſe. Man kan ikke kontrollere, hvem de mange Hænder komme fra, det ſulde da være, at man i enkelte Tilfælde fra en vis Side i den ſtore Forſamling ſkulde kunne lægge Mærke til, hvorledes viſte Perſoner ſtemte ved Raaringen, men i det hele og ſtore kan det ikke kontrolleres, hvem der rækker Hænderne i Vejret. Vor Lovgivning forlanger ikke en Gang, at det ſkal være Vælgerne; det kan enhver gøre. (Berg: Der ſtaar: „tilſtedeværende Vælgerne.“) Ja, men